

Školski botanički vrt OŠ *Ostrog*

Leda Tomaš, učiteljica

OŠ Ostrog, Kaštel Lukšić

leda.tomas@skole.hr

Sažetak

Školski botanički vrt OŠ *Ostrog*, zaštićeni spomenik parkovne arhitekture, jedini je u Hrvatskoj, a po mnogima i jedinstven u Europi. U njemu raste oko 1000 biljnih vrsta podrijetlom sa svih strana svijeta, pretežno mediteranskog i suptropskog podneblja. Vrt se proteže uokolo školske zgrade na ukupnoj površini od oko četiri hektara. Glavni su dijelovi: južni vrt, sjeverni vrt, maslinik, staklenik i rasadnik, te sportske i rekreacijske površine.

Posebna je vrijednost maslinik zasađen 1983. godine sa 170 stabala i 42 sorte domaćih i stranih maslina, koji je najveći kolekcijski nasad na priobalju. Naš je vrt do sada osvojio brojna priznanja i sastavni je dio turističke ponude grada Kaštela. Njegova je velika vrijednost u tome što kod učenika naše škole, ali i onih u okolici, razvija ljubav prema prirodi i njezinu očuvanju.

OŠ *Ostrog* poznata je po Školskom botaničkom vrtu koji je zaštićeni spomenik parkovne arhitekture, jedini u Hrvatskoj, a po mnogima i jedinstven u Europi. Najvažniji je datum u nastajanju i njegovu razvoju Svjetski dan zaštite okoliša 5. lipnja 1986. godine, u povodu 10. obljetnice, kad je uz prigodnu svečanost u vrtu postavljeno pisano spomen-obilježje na kamenoj gromadi. Istoga dana, na prijedlog Zavoda za zaštitu prirode Republike Hrvatske, Skupština općine Kaštela na sjednici svih vijeća proglašava Školski botanički vrt spomenikom parkovne arhitekture s obrazloženjem „Ovaj školski vrt sa svojom edukativnom ulogom i poticanjem društveno-korisnog rada koji provode nastavnici i učenici u okviru Učeničke zadruge *Maslina* vrši pozitivan utjecaj na svoju sredinu, razvija radne navike, ljubav prema prirodi i osjećaj za lijepo.“

U njemu raste oko 1000 biljnih vrsta podrijetlom sa svih strana svijeta, pretežno mediteranskog i suptropskog podneblja.

Vrt se proteže uokolo školske zgrade na ukupnoj površini od oko četiri hektara. Glavni su dijelovi: južni vrt, sjeverni vrt, maslinik, staklenik i rasadnik, te sportske i rekreacijske površine.

Najveći dio zauzima južni vrt, koji je zbog svoje veličine i povoljne mikroklimе najbogatiji skupinama rijetkog autohtonog i egzotičnog drveća, grmlja, trajnica i cvjetnica razvrstanih u 25 polja.

Sjeverni je vrt prostor smješten iza školske zgrade. Tu se nalaze sportsko igralište i travnjak koji služe u rekreativne namjene. Tzv. mali park strogo je simetričnih linija s niskom živicom od šimšira. Na tom je prostoru izgrađena i kamena pozornica za kulturno-umjetnička događanja škole i grada.

Maslinik se nalazi u najsjevernijem dijelu vrta na površini od oko 5000 četvornih metara. Utemeljen je 1983. godine sadnjom prve masline na prvi dan proljeća u suradnji s Institutom za jadranske kulture i melioraciju krša, a u sklopu aktivnosti projekta UNDP/FAO. Iste je godine osnovana i učenička zadruga, koja na godišnjoj skupštini dobiva naziv *Maslina*.

Maslinik je jedan od najbogatijih kolekcijskih nasada maslina na hrvatskom priobalju. Sadrži 42 sorte sa 170 stabala iz svih mediteranskih zemalja. Poštujući staru izreku „Gdje je maslina, tu je i Mediteran“, bilo je neizbježno da maslina u ovom vrtu dobije svoje mjesto povijesne i gospodarske važnosti. Sastavni je dio turističke ponude grada Kaštela.

U sklopu Učeničke zadruge *Maslina* djeluju, uz maslinarsku sekciju, i cvjećarska, ekološka, ekomodelarska i keramička sekcija. Uz maslinovo ulje, koje je glavni proizvod zadruge, učenici izrađuju i pune vrećice lavande, buhača, kamfora, ginka, te prave likere od žižule, rogača, smokve, masline, ljekovitog bilja i bobičastog voća.

Naš je vrt do sada osvojio brojna priznanja i nagrade: Cvjetnu zastavu za najljepši školski vrt HRT-a, treću nagradu međunarodne asocijacije za cvijeće sa sjedištem u Bruxellesu, Županijsku nagradu te Nagradu Grada Kaštela.

Otprije nekoliko godina naš Školski botanički vrt nalazi se u ponudi turističke agencije *Abercrombie & Kent LTD*, koja nam dovodi goste iz cijelog svijeta.

Tijekom godine imamo brojne posjete učenika osnovnih i srednjih škola, dječjih vrtića i građana.

Školski botanički vrt oduvijek je bio prikladno mjesto za usvajanje novih znanja, razvijanje vještina i navika. Uz njega su rasle, rastu i rast će mnoge generacije ekološki osviještenih učenika koji će svoju ljubav prema prirodi i njezinu očuvanju prenositi dalje.

Tomaš, Leda rođena je i živi u Splitu. Učiteljica je biologije i kemije na radnome mjestu voditeljice Školskog botaničkog vrta OŠ *Ostrog*.